

S Tích Bao Lì Xì T

Tác Giả: Theo Báo Thanh Niên
Chúa Nhật, 30 Tháng 1 Năm 2011 16:00

Tng tìn mng tu i vào đp đ u năm hay nhng đp l là m t phong t c ph bi n các n c Đông Á.

Phong t c này cũng v n ph bi n Vi t Nam t r t lâu vào đp T t Nguyễn Đán, đ c g i là t c lì xì.

Lì xì - m t ph n đ m đà c a phong v T t Vi t

Vào nhng ngày T t ng i l n th ng t ng cho tr con m t kho n tìn nho nh , b trong phong bao màu đ in hoa v n r t đ p th ng có ý nghĩa t ng tr ng cho may m n và tài l c, g i là tìn mng tu i.

Truy n dân gian Trung Qu c k i, ngày x a Đông H i có m t cây đào to, có r t nhi u yêu quái s ng trong b ng cây, nào là h ly tinh, chu t tinh, sói già... Chúng luôn mu n ra ngoài đ gâ h i, nhng bình th ng luôn có các th n tiên h gi i canh gi chúng nên không con nào thoát ra ngoài đ c. Nhng vào đêm giao th a, khi t t c th n tiên đ u ph i v tr i đ phân công l i nhi m v , lữ yêu tinh l i có c h i t do. Có m t lo i yêu quái g i là con Tuy th ng xu t hi n vào đêm giao th a đ xoa đ u tr con đang ng khi n lữ tr gi t mình, khóc thét lên và s b b nh s t cao ho c ng ng n. Vì th nhng gia đình có con nh ph i th c c đêm đ canh không cho con Tuy h i con mình.

M t l n, có m y v tiên đi ngang nhà kia, hóa thành nhng đ ng tìn n m bên ch đ a tr . Cha m chúng đem gói nhng đ ng tìn y vào v i đ . Khi con Tuy đ n, nhng đ ng tìn lóe sáng,

nó s□ hãi b□ ch□ y. Phép □ này lan truy□ n ra, r□ i c□ T□ t đ□ n, ng□□ i ta □ i b□ ti□ n vào trong nh□ ng chi□ c túi màu đ□ t□ ng cho tr□ con. Ti□ n đó đ□□ c g□ i là ti□ n m□ ng tu□ i.

M□ t truy□ n thuy□ t khác k□ r□ ng, t□ c t□ ng ti□ n m□ ng tu□ i b□ t ngu□ n t□ hoàng cung nhà Đ□□ ng (Trung Qu□ c). Năm đó, D□□ ng Quý Phi sinh h□ hoàng t□, đ□□ c tin m□ ng vua Đ□□ ng Huy□ n Tôn đích thân đ□ n thăm và ban cho D□□ ng Quý Phi m□ t s□ vàng b□ c gói trong gi□ y đ□. D□□ ng Quý Phi coi đó v□ a là ti□ n m□ ng, v□ a là chi□ c bùa Hoàng đ□ ban t□ ng con tr□ đ□ tr□ tà. Vì c này đ□□ c đ□ n đ□ i ra ngoài, t□ cung đình lan r□ ng ra dân gian, nhi□ u ng□□ i b□ t ch□□ c t□ ng ti□ n m□ ng và cũng b□ t đ□ u coi nh□ t□ ng món □ c tr□ tai h□ a, mang □ i nhi□ u đ□ u may m□ n cho tr□ con.

Theo nh□ ng nghiên c□ u khác, t□ c m□ ng tu□ i □ Trung Qu□ c đã có t□ đ□ i T□ n. Vào th□ i gian đó, ng□□ i ta dùng m□ t s□ i ch□ đ□ đ□ xâu ti□ n thành m□ t xâu theo hình con r□ ng ho□ c thanh ki□ m đ□ □ chân gi□□ ng ho□ c c□ nh g□ i tr□ em. Xâu ti□ n đó g□ i là ti□ n Áp Tu□ gi□ ng nh□ cách g□ i c□ a ng□□ i Trung Qu□ c ngày nay, có nghĩa là món ti□ n m□ ng cho đ□ a tr□, v□ i mong □□ c đ□ a tr□ đ□□ c ti□ n, đ□□ c □ c có th□ v□□ t qua tu□ i đó v□ i nh□ ng đ□ u t□ t lành và may m□ n.

T□ "lì xì" đ□□ c s□ d□ ng ph□ bi□ n □ mi□ n Nam Vi□ t Nam đ□□ c cho là có ngu□ n g□ c t□ ti□ ng Trung Qu□ c, là cách đ□ c tr□ i c□ a t□ "l□ i th□" ho□ c "l□ i s□" (phát âm theo gi□ ng Quan Tho□ i là li shi, theo gi□ ng Qu□ ng Đông là lì xì, l□ y xì), có nghĩa g□ c là m□ t món đ□ hay món ti□ n mang đ□ n □ i □ c, v□ n t□ t, v□ n may. T□ ng lì xì là t□ ng món ti□ n th□ hi□ n đ□ u lành và may m□ n cho đ□ a tr□. Ngày nay, nó còn có ý nghĩa t□□ ng tr□ ng cho s□ c kh□ e, thành đ□ t, h□ nh phúc qua nh□ ng câu chúc trên bao lì xì nh□ "Hòa gia bình an", "Kim ng□ c mãi đ□□ ng", "V□ n s□ nh□ ý"...

□ Vi□ t Nam, theo t□ c □ thì □ m□ t s□ đ□ a ph□□ ng thì ng□□ i nh□ tu□ i không lì xì ng□□ i □ n h□ n, vì v□ a không đúng ý nghĩa, v□ a b□ cho là "h□ n". Tuy nhiên, ngày nay, t□ c lì xì đã c□ i m□ h□ n, đ□ c bi□ t nh□ ng ng□□ i nh□ tu□ i nh□ ng đã □ p gia đình, đã có thu nh□ p thì có th□ m□ ng tu□ i cho nh□ ng b□ c cao niên nh□ cha m□, ông bà, đ□ chúc t□ ng may m□ n, s□ c kh□ e, bình an.

Theo Báo Thanh Niên